

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 437

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Νίκο Ηγουμενίδη
2. Βουλευτή κα Σία Αναγνωστοπούλου
3. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 7704/1.7.2021 Ερώτηση με θέμα:
«Ποια η στάση του Υπουργείου Πολιτισμού όταν το 2019 εμφανίστηκαν τα ίχνη του κλεμμένου σχεδίου του Moncalvo; »

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 7704/1.7.2021 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Νίκου Ηγουμενίδη και Σίας Αναγνωστοπούλου, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠΠΟΑ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ως γνωστόν, μετά από επιχείρηση της Ελληνικής Αστυνομίας, υπό το συντονισμό του συνεργωτούμενου Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, επετεύχθη η επιστροφή/ανάκτηση δύο εκ των τριών σημαντικών πινάκων/εκθεμάτων που εκλάπησαν στις 9 Ιανουαρίου του 2012 από τη μόνιμη συλλογή της Εθνικής Πινακοθήκης.

Αναφορικά με το τρίτο έργο και, συγκεκριμένα, το σχέδιο του Ιταλού ζωγράφου Γουλιέλμο Κάτσια (Μονκάλβο) με τίτλο «Ο άγιος Diego de Alcalá σε έκσταση με την Αγία Τριάδα και σύμβολα του πάθους» αναφέρονται ότι: Τον Σεπτέμβριο του 2019, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού πληροφορήθηκε ότι το ανάλογο σχέδιο εμφανίστηκε στον κατάλογο δημοπρασίας του οίκου Pandolfini της Φλωρεντίας, που θα πραγματοποιείτο την 01.10.2019, με αριθμό λαχνού 96, χωρίς αναγραφή προέλευσης, σε διαστάσεις 340×216 mm και με την πληροφορία ότι “μπορεί να συσχετισθεί με την παραγωγή σχεδίων του ζωγράφου Guglielmo Caccia, γνωστού ως Moncalvo (1568-1625)”. Το έργο έμοιαζε πανομοιότυπο με εκείνο που είχε κλαπεί από την Εθνική Πινακοθήκη-Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου και, ως εκ τούτου, αναρτήθηκε, με μέριμνα της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών του ΥΠΠΟΑ, στη βάση κλαπέντων της INTERPOL.

Κατόπιν εξέτασης του σχεδίου από εξειδικευμένους υπαλλήλους της ανωτέρω Διεύθυνσης του ΥΠΠΟΑ και της Εθνικής Πινακοθήκης διαπιστώθηκε ότι το προς δημοπράτηση σχέδιο παρουσίαζε πολλές ομοιότητες με το κλεμμένο, αλλά και ορισμένες ουσιώδεις διαφορές. Ως εκ τούτου, το ΥΠΠΟΑ προχώρησε αμελητί στις απαραίτητες ενέργειες με σκοπό την επιβεβαίωση των ανωτέρω και την επίτευξη της πλήρους τεκμηρίωσης του έργου. Στο πλαίσιο αυτό, στις 24.09.2019 το ΥΠΠΟΑ, αφού ενημέρωσε τις αρμόδιες διωκτικές αρχές (INTERPOL) για την υπόθεση υπέβαλε αίτημα διεξαγωγής έρευνας, προκειμένου: α) Να συγκεντρωθούν πληροφορίες σχετικά με τον τόπο όπου βρισκόταν το εν λόγω έργο, καθώς είχε ήδη αποσυρθεί από τον κατάλογο της δημοπρασίας, β) Να γίνει πραγματογνωμοσύνη για να διαπιστωθεί εάν πρόκειται για το

κλεμμένο από την Εθνική Πινακοθήκη έργο, γ) Να δοθούν διευκρινίσεις σχετικά με τις διαστάσεις του σχεδίου, δ) Να σταλούν στοιχεία σχετικά με το ιστορικό απόκτησής του από τον Οίκο, και ε) Να σταλούν πρόσθετες φωτογραφίες της εμπρόσθιας και της οπίσθιας όψης του σχεδίου.

Στις 16.10.2019 η INTERPOL Ρώμης, κατόπιν διενεργηθείσας πραγματογνωμοσύνης επί των δύο σχεδίων από εξειδικευμένο ιστορικό τέχνης και ερευνητή, ενημέρωσε το ΥΠΠΟΑ ότι τα δύο έργα δεν ταυτίζονται, καθώς είναι διαφορετικά με βάση τόσο τις διαστάσεις τους (27X16,8 εκ. το σχέδιο της Πινακοθήκης, 34X21,6 εκ. το σχέδιο της δημοπρασίας), όσο και τις διαφορές στην πλαίσισή τους, στοιχεία που δεν επέτρεπαν στις ιταλικές αρχές να προχωρήσουν σε περαιτέρω έρευνα.

Το ΥΠΠΟΑ, αφού μελέτησε την πραγματογνωμοσύνη του Ιταλού ιστορικού τέχνης, σε συνεργασία με την Εθνική Πινακοθήκη, επανήλθε με νέο αίτημα προς τις αρμόδιες δικαστικές αρχές της Ιταλίας, προκειμένου να δοθούν επιπλέον διευκρινίσεις και απαντήσεις στο σύνολο των ερωτημάτων που είχαν εξ αρχής τεθεί. Στις 05.12.2019 η INTERPOL Ρώμης απάντησε ότι από την έρευνα δεν προέκυψε σχέση μεταξύ των δύο έργων και δεν υπάρχει δυνατότητα να διεξαχθεί περαιτέρω έρευνα αναφορικά με την προέλευση του αντικειμένου.

Στις 27.12.2019 το ΥΠΠΟΑ και η Εθνική Πινακοθήκη, εμμένοντας στο ως άνω αίτημα τους, ζήτησαν εκ νέου από τις αρμόδιες αρχές την αποστολή των αιτουμένων στοιχείων και, ιδίως, τις ακριβείς διαστάσεις και τα στοιχεία προέλευσης του έργου, επισημαίνοντας και το ενδεχόμενο ελέγχου και θεώρησης του σχεδίου από εξειδικευμένο προσωπικό ιστορικών της τέχνης.

Δεδομένου ότι ουδεμία απάντηση δόθηκε από τις αρμόδιες ιταλικές αρχές, το Σεπτέμβριο του 2020 το ΥΠΠΟΑ διαβίβασε το σύνολο του φακέλου της υπόθεσης στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, αιτούμενο τη δικαστική συνδρομή των ιταλικών δικαστικών αρχών προκειμένου οι τελευταίες να προβούν: α) Στην κατάσχεση του σχεδίου, όπου και αν αυτό βρίσκεται, β) Στη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης παρουσία Έλληνα εμπειρογνώμονα, ώστε να εξακριβωθεί η ταύτιση ή μη του σχεδίου με το κλεμμένο της Εθνικής Πινακοθήκης και στην περίπτωση που ταυτιστεί να δρομολογηθεί η επιστροφή του, και γ) Στον εντοπισμό των προσώπων που το διακίνησαν και στην απόδοση τυχόν ποινικών ευθυνών.

Οι επανειλημμένες και συνεχείς πιέσεις του ΥΠΠΟΑ για αποστολή στοιχείων από τις αρμόδιες ιταλικές αρχές οδήγησαν στην λήψη απάντησης των τελευταίων ότι απαιτείται η υποβολή επίσημου αιτήματος δικαστικής συνδρομής, ενέργεια η οποία είχε ήδη δρομολογηθεί, η δε απάντηση των ιταλικών αρχών συσχετίστηκε με την ήδη εκκρεμούσα διαδικασία παροχής δικαστικής συνδρομής.

Ενόψει των ανωτέρω, είναι προφανές ότι οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ προέβησαν σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες με σκοπό τον εντοπισμό και την πλήρη τεκμηρίωση του αναρτηθέντος στον κατάλογο του οίκου δημοπρασιών σχεδίου. Επιπλέον, με πρωτοβουλία του ΥΠΠΟΑ και σε συνεργασία με την Εθνική Πινακοθήκη προχώρησαν άμεσα όλες οι ενδεδειγμένες ενέργειες προς τις αρμόδιες δικαστικές και δικαστικές αρχές με μοναδικό στόχο την ανεύρεση και τον επαναπατρισμό του κλεμμένου σχεδίου του Moncalvo, και τον εντοπισμό των προσώπων που εμπλέκονται στην διακίνησή του.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. Δ/ση Τεκμηρίωσης
3. Εθνική Πινακοθήκη